

BAŞKENT KARIYER

Kariyerin Başkenti

KPSS

ALAN BİLGİSİ

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI - 2

Hukuk - İktisat - Maliye - Muhasebe

8 YILLIK TECRÜBE

“Soru ve çözüm kitapçığı birbirinden ayrı satılamaz.”

HUKUK

1. 1982 Anayasası'na göre, Anayasa Mahkemesi'nde siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Cevap C

2. **A** şıkkı yanlıştır çünkü milletvekili olmayan bir kişi Başbakanlık görevine atanamaz. **C** şıkkı yanlıştır çünkü TBMM'den güven isteme yetkisi sadece Başbakana tanınmıştır. **D** şıkkı yanlıştır çünkü bir bakanın görevine ancak -Başbakanın teklifi üzerine- Cumhurbaşkanı son verebilir. **E** şıkkı yanlıştır çünkü Bakanlar Kurulu Cumhurbaşkanının atama kararıyla birlikte göreve başlar; TBMM'nin vereceği güvenoyu Bakanlar Kurulunun göreve başlaması için değil, göreve devamı için şarttır.

Cevap B

3. Yasama sorumsuzluğunun amacı, milletvekillerinin Meclis'teki düşünce ve ifade hürriyetini korumaktır. Yasama sorumsuzluğu, cezai takibata karşı mutlak koruma sağlar; yani Meclis kararıyla kaldırılması mümkün değildir. Bu nedenle, mutlak dokunulmazlık olarak da adlandırılır.

Cevap C

4. İdari yargıda dava dilekçesi:

- Görev ve yetki,
- İdari merci tecavüzü,
- Ehliyet,
- İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,
- Süre aşımı,
- Husumet,
- İdari Yargılama Usulü Kanununun dilekçede bulunması gereken hususları düzenleyen 3. maddesi ile aynı dilekçe ile dava açılabilir halleri düzenleyen 5. maddesine uygun olup olmadıkları,

yönlerinden sırasıyla incelenir.

Cevap A

5. Kamulaştırma kararına karşı iptal davası açma süresi, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan tebliğ/ ilan tarihinden itibaren 30 gün olup bu dava taşınmazın bulunduğu yerdeki idare mahkemesinde açılır.

Cevap B

6. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda sayılan Düzenleyici ve Denetleyici Kamu Kurumları:

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- Sermaye Piyasası Kurumu
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- İhale Kurumu, Rekabet Kurumu
- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
- Kamu Gözetim, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

Cevap A

7. Yönetmelik çıkarılmasından önce yönetmelik taslağının Danıştay'a sunulması şart değildir. Burada, yönetmeliği tüzükle karıştırmamak gerekir. Tüzüklerde Danıştay incelemesi şartı vardır; ancak yönetmelikler için Danıştay incelemesi ya da görüşü aranmaz.

Cevap D

8. Bir ilin nüfusu 750.000'e ulaştığında o ilde kanunla büyükşehir belediyesi kurulabilir.

Cevap D

9. Kanunilik ilkesi dolayısıyla bir davranışı suç olarak nitelendiren yegane şey kanundur. Doktrinde "kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesi ile ifade edilen de budur. Buna göre, kanunun açıkça suç saymadığı bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve kanunun açıkça suç saymadığı bir fiilden dolayı kimseye güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunun suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz ve kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz. Anayasanın 90. maddesine göre, usulüne göre yürürlüğe konmuş olan uluslararası antlaşmalar kanun hükmündedir. Eğer suç

ve ceza içeren bir uluslararası sözleşme mecliste usulünce onaylanmış ise, artık iç hukukumuzda kanun hükmündedir ve anayasaya aykırılığı da iddia edilemez. O halde bunlar da ceza hukukunun kaynağıdır

Cevap D

10. Bir ceza normu yürürlüğe girdiğinde ancak yürürlüğe girdiği tarihten sonra gerçekleşen fiillere uygulanır. Ceza kanunları yürürlüğe girdiği tarihten evvel gerçekleşmiş fiillere uygulanmaz. Yeni ihdas edilen bir ceza normu asla geçmişe yürümez (Geçmişe yürümezlik kuralı). Fakat sonradan yürürlüğe giren bir kanun, failin lehine düzenleme yapmışsa lehe kanun geçmişe yürür. Geçici veya süreli kanunlar, yürürlükte bulundukları süre içinde işlenmiş olan suçlar hakkında uygulanmaya devam ederler. İnfaz rejimine ilişkin tüm kurallarda lehe kanunun geçmişe uygulanırılığı ilkesi geçerli değildir. Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin kurallar, derhal uygulanır.

Cevap D

11. A, suçun maddi unsurunda (suçun maddi konusu üzerinde) fiili hataya düşmüştür. Çünkü hırsızlık suçunun oluşabilmesi için failin aldığı valizin başkasına ait olduğunu bilmesi gerekirdi. Suçun maddi unsurunda fiili hata kastı ortadan kaldırır ancak taksirli sorumluluk hali saklıdır. Hırsızlığın taksirli hali de kanunda suç olarak düzenlenmediği için A'ya ceza verilmeyecektir.

Cevap D

12. Kural olarak şüpheli veya sanık müdafii tutmak zorunda değildir. Ancak şu hallerde müdafii bulunmayan şüpheli veya sanığa istemi aranmaksızın müdafii atanır:

- 1) Şüpheli veya sanık çocuk ise
- 2) Kendisini savunamayacak derecede malul ise
- 3) Sağır ve dilsiz ise
- 4) Alt sınırı 5 yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda
- 5) Şüpheli veya sanığın tutuklanması istenmişse
- 6) Şüpheli veya sanık gözlem altına alınmışsa
- 7) Duruşma yapılan hallerde sanık kaçak ise
- 8) Duruşmanın disiplinini bozduğu için sanık duruşma salonundan dışarı çıkarılarak oturuma devam edilirse

Cevap D

13. Soruşturma evresinde suç şüphesi altında bulunan kimseye "şüpheli" denir. Soruşturma evresi suç şüphesinin öğrenilmesi ile başlar ve iddianamenin kabulüne kadar devam eden evredir. İddianamenin kabul edilmesiyle soruşturma evresi sona erer, kovuşturma evresi başlar. Kovuşturma evresinde suç şüphesi altında bulunan kişiye de "sanık" denir. Sanık sıfatının edinildiği an iddianamenin kabul edildiği andır.

Cevap D

14. Kanunda, somut bir olaya uygulanacak düzenlemenin bulunmaması halinde kanun boşluğu söz konusu olur. Kanun boşluğu iki şekilde ortaya çıkar: Kural-içi boşluk ve kural-dışı boşluk. Kanun koyucu, kanundaki hükmü bilinçli olarak her somut olayın özelliklerine uygun ve adil bir şekilde uygulanabilecek şekilde düzenlemişse kural-içi boşluk ortaya çıkar. Başka bir deyişle, kural-içi boşlukta, somut olaya uygulanacak hüküm var, ancak bu kural somut olaya doğrudan doğruya, birebir uygulanamamaktadır, çünkü hükmün amacı içerik ve kapsam açısından geniş tutulmuştur; bilerek ve istenerek hâkime takdir yetkisi bırakılmıştır. Kural-dışı boşluk ise, kanunda somut olaya uygulanacak gerekli hükmün bulunmamasıdır; bir hüküm bulunması gerekirken o hükmün olmamasıdır. Kural-dışı boşlukta, kanun koyucu istemeden, farkında olmadan bir hüküm öngörmemiştir. Kural-dışı boşluk; açık/gerçek boşluk şeklinde olabileceği gibi, örtülü/gerçek olmayan boşluk olarak da ortaya çıkabilir. Kural-içi boşlukların dışında kalan bütün boşluklar kural-dışı boşluktur. Hukuk boşluğuna gelince, bu boşluk türü hem yazılı hukuk normlarında (kanunda), hem de yazılı olmayan hukuk normlarında (örf ve adet hukukunda) somut olaya uygulanacak kuralın bulunmaması durumunda ortaya çıkar. TMK md.1/II hükmüne göre, kanunda uygulanabilir hüküm yoksa hâkim örf ve adet hukukuna göre karar verir, bu da yoksa kendisi kanun koyucu olsaydı nasıl bir kural koyacak idiyse ona göre karar verir.

Cevap C

15. Vesayet altında bulunan bir kimse (örneğin kısıtlı bir kimse), sınırlı ehliyetsizler grubuna girer. Sınırlı ehliyetsizler yasal temsilcinin izni olmadan kendisine borç ve yükümlülük getiren işlemleri yapamazlar. Başka bir deyişle, sınırlı ehliyetsiz bir kimse bu tür işlemleri yapabilmek için gerekli olan tasarruf ehliyetine sahip değildir. Sınırlı ehliyetsizler, kendilerine borç ve yükümlülük getirmeyen iş-

lemleri vasinin izni olmadan yapabilmektedirler. Bu işlemler şunlardır: "Karşılıksız kazanma sağlayan işlemler", "bir meslek veya sanatın yürütülmesi için izin verilmişse, bununla ilgili işlemleri yapma ve bu işlemlerden malvarlığıyla sorumlu olma", "vasinin izniyle çalışarak kazandığı malları yönetme ve kullanma". Bunların dışında, kişiye sıkı sıkıya bağlı hakların kullanılmasında, kural olarak, vasinin iznine gerek yoktur. Yani bu türden işlemleri, kanunda gösterilen istisnai durumlar saklı kalmak üzere, vesayet altındaki kişi tek başına (bizzat kendisi), vasinin iznine gerek kalmadan yapabilmektedir. Aynı şekilde, kısıtlı bir kimse başkası adına ve hesabına işlem yapabilmektedir; bunun için yasal temsilcinin rızası aranmaz. Çünkü bu tür işlemlerde borç ve yükümlülükler temsilciye değil temsil olunana ait olur.

Cevap C

16. Vakıflar gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır. Bu demektir ki, tüzel kişiler de vakıf kurabilir. Vakıf kurma iradesi resmi senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Başka bir deyişle, vakıf ya vasiyetname ile ya da noterlikçe düzenlenen resmi senetle kurulur. Vakıf kurulur kurulmaz tüzel kişilik kazanmaz. Vakfın tüzel kişilik kazanması, yerleşim yeri asliye hukuk mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile başlar. Başka bir deyişle, vakıfların Vakıflar Genel Müdürlüğü'ndeki merkezi sicile tescili, bildirici tescil niteliği taşır. TMK md.101/III, hangi amaçlarla vakıf kurulamayacağını düzenlemiştir. İşte bu maddede yasaklanan amaçları güden veya yasak faaliyetlerde bulunduğu sonradan anlaşılan bir vakıf, Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine mahkemece kapatılabilir.

Cevap C

17. Sahibinin elinden rızası olmadan çıkan taşının iriniyetle kazanılabilmesi için, kişinin 5 yıl süreyle ve sürekli iriniyetle o şeye zilyet olması gerekir. Başka bir deyişle, şeyin sahibi (maliki) 5 yıl içinde elinden rızası olmadan çıkan taşınırı herkese karşı dava açarak isteyebilir. Kötüniyetli zilyede karşı ise her zaman taşınır davası açılabilir. Ancak örnek olayda, eşya (kitap) sahibinin elinden (B'nin) rızasıyla çıkmıştır. Sahibinin elinden rızasıyla çıkmış olan bir taşının iriniyetle edinilmesi durumunda, zamanaşımına gerek kalmadan kişi o

şeyin mülkiyetini kazanmış olur. Ancak, taşının irin sıfatıyla zilyetten iriniyetle edinilmesi gerekir. Bu durumda, malik dava yoluyla yeni zilyetten taşınırı isteyemez. Olayımızda C kitabı irin sıfatıyla zilyetten (A'dan) almıştır. Bu demektir ki, C iriniyetli olmak şartıyla, kitabın mülkiyetini kazanır.

Cevap A

18. Ana ile çocuk arasındaki soybağı doğumla kurulur. Baba ile çocuk arasındaki soybağı ise evlilikten dolayı, çocuk evlilik dışı ilişkiden doğmuş ise tanıma yoluyla kurulur. Çocuk evlilik dışı bir ilişkiden doğmuş, baba çocuğu tanımamışsa, mahkeme kararıyla çocuk ile baba arasında soybağı kurulabilir. İşte babalık davası ile amaçlanan da budur; çocuk ile baba arasındaki soybağının mahkemece belirlenmesi. Babalık davasını ana açabileceği gibi çocuk da açabilir. Dava babaya karşı açılır; baba ölmüşse babalık davası açma hakkı sona ermez, böyle bir durumda dava babanın mirasçılarına karşı açılır. Babalık davasını ananın açabilmesi için çocuğun doğmuş olması gerekmez; bu dava çocuğun doğumundan önce de sonra da açılabilir. Ananın dava hakkı, doğumdan başlayarak bir yıl geçmekle düşer.

Cevap B

19. Bir hukuki işlemin kurulabilmesi için gerekli olan iki irade açıklamasından zaman itibarıyla ilk önce yapılanına öneri denir. Yani öneri, sözleşmenin/hukuki işlemin kurulmasını sağlamak üzere girişimde bulunmak demektir. Öneri taraflardan herhangi birinden gelebilir. Ayrıca, öneri hukuki işlemin/sözleşmenin esaslı unsurlarını içermelidir. Bu bilgiler bağlamında bakıldığında B'nin, arabasını C'nin tamir galerisine bırakması hukuki açıdan öneri niteliği taşımaktadır. C'nin kararlaştırılan süre zarfında susması ve tamire başlamış olması örtülü (zımni) kabul niteliği taşımaktadır. Zira kabul iradesi açık (sarih) olabileceği gibi örtülü (zımni) de olabilir. Eğer kabul iradesi açık ve seçik olarak açıklanmış, yani kullanılan ifade ve sözcüklerden önerinin kabul edildiği duraksamaya yer veremeyecek şekilde açıkça anlaşılmakta ise, buna açık kabul denir. Buna karşılık, diğer tarafın öneriyi kabul ettiği açıkça anlaşılmamakla beraber, takındığı tavır ve davranışlardan bunu kabul ettiği sonucu çıkarılabiliyorsa, ayrıca kabul iradesi konusunda susmuş olmasına rağmen önerinin gereğini yerine getirmeye başlamışsa örtülü kabul söz konusu olur.

Cevap E

20. Kurulmuş bir sözleşmenin ve dolayısıyla bu sözleşmeyle yüklenilen edimin konusu imkânsız olmamalıdır. Edim daha sözleşmenin başında imkânsız ise, yani yüklenilen edimin borçlu tarafa yerine getirilmesi mümkün değilse, o sözleşme hüküm ifade etmez. Başlangıçtaki bu imkânsızlık aynı zamanda "objektif", yani sadece borçlu tarafından değil, hiçbir kimse tarafından yerine getirilemeyecek mahiyette olmalıdır. Bir sözleşmenin konusu başlangıçta objektif nitelikte imkânsız ise, sözleşme kesin hükümsüzlük yaptırımına tabi olur. (TBK md.27/I).

Cevap B

21. Örnek olayda nisbi muvazaâ söz konusudur ve bu muvazaâ bedelde muvazaâ biçiminde ortaya çıkmıştır. Nisbi muvazaada, mutlak muvazaadan farklı olarak, taraflar aralarında yaptıkları gerçek hukukî işlemi görünürdeki işlemin arkasına gizlemek, yani sanki görünürdeki hukukî işlemi yapmış gibi görünmek konusunda anlaşılır. Başka bir deyişle, nisbi muvazaada taraflar arasında iki hukuki işlem var; biri gerçek iradeyi yansıtan hukuki işlem (gizli işlem), diğeri ise gerçek işlemi saklamaya yarayan görünürdeki işlem. Nisbî muvazaada taraflar bazen yaptıkları muvazaalı işlemle sözleşmenin bir şartını ya da unsurunu gizleme veya yanlış gösterme konusunda anlaşılır. Bedelde muvazaâ buna örnek teşkil eder. Nisbi muvazaada her iki işlem değil de, sadece muvazaalı işlem geçersiz olur; daha doğrusu muvazaalı işlem kesin hükümsüz (mutlak butlan) olur. 170.000 TL tutarındaki satış sözleşmesi ise geçerlidir.

Cevap D

22. Vakıf kurma, tanıma, temsil yetkisi verme ve vasiyetname tek taraflı hukuki işlemdir. Bu işlemler tek bir tarafın irade beyanı ile hukuki sonuç doğurmaktadır. Kefalet ise iki taraflı bir hukuki işlemdir, yani bir sözleşmedir. Fakat kefalet sözleşmesi tek tarafa borç yükleyen bir sözleşme niteliği taşımaktadır.

Cevap C

23. Örnek olayda hayvan bulunduranın kusursuz sorumluluğu söz konusudur. Türk Borçlar Kanunu hayvan bulunduranı, yani bir hayvanı kendi fiilî hâkimiyeti altında tutan kimseyi, bu hayvanın verdiği zararlardan sorumlu tutmaktadır. Hükme göre, "bir hayvanın bakımını ve yönetimini sürekli veya geçici olarak üstlenen kişi, hayvanın verdiği zararı gidermekle yükümlüdür." (TBK md.67/I). Dolayısıyla köpeklerin maliki olan B'nin sorumluluğuna gidilmez. D ve yaralanan kişi doğrudan C'den tazminat talep edebilirler. Kanun, böyle bir durumda hayvanı zilyetliğinde bulunduranla birlikte malikin müteselsil sorumluluğuna da yer vermemiştir. Hayvan bulunduranın kusursuz sorumluluğu dikkat ve özen ilkesine dayanan sorumluluk hallerindendir. Nitekim kanun hükmüne göre, "hayvan bulunduran, bu zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat ederse sorumlu olmaz." (TBK md.67/II). Dolayısıyla köpeklerin bakımını üstlenmiş bulunan C "kurtuluş kanıtı" yoluyla sorumluluktan kurtulabilir.

Cevap B

24. Hamiline yazılı çekin cirousunun hükmü teminat yani garanti sağlamasıdır. Ciro yapan kişi müracaat borçlusu olarak takip edilebilir. Fakat bu ciroyla çekin hamiline yazılı olma niteliği değişmez. Çek emre ya da nama yazılı hale gelmez. Çekin devri ve hak sahibinin teşhisi bakımından bir fonksiyon taşımaz.

Cevap D

25. Çekte hamilin düzenleyene başvurması için süre 3 yıldır

Cevap A

26. Anonim şirket yönetim kurulu üye sayısı en az birdir. Anonim şirket en az 50.000 TL ile kurulan, tüzel kişiliği olan bir sermaye şirkettir

Cevap A

27. TTK'nın 137'inci maddesine göre; Sermaye şirketleri;

- a) Sermaye şirketleriyle,
- b) Kooperatiflerle ve
- c) Devralan şirket olmaları şartıyla, kolektif ve komandit şirketlerle birleşebilir. (Anonim şirket devralan şirket olması koşuluyla kolektif şirketle birleşebilir). Böylece, anonim şirket anonim şirketle birleşebilir.

(2) Şahıs şirketleri;

- a) Şahıs şirketleriyle,

- b) Devrolunan şirket olmaları şartıyla, sermaye şirketleriyle (Böylece adi komandit şirket devrolunan şirket olması koşuluyla anonim şirketle birleşebilir).

- c) Devrolunan şirket olmaları şartıyla, kooperatiflerle,

birleşebilirler. Böylece kolektif şirket, kolektif şirketle birleşebilir.

- (3) Kooperatifler;

- a) Kooperatiflerle,

- b) Sermaye şirketleriyle ve

- c) Devralan şirket olmaları şartıyla, şahıs şirketleriyle,

birleşebilirler.

Cevap D

28. İcra mahkemesi icra hukukunda görevli tek hakimli, özel görevli ilk derece mahkemesidir. İcra mahkemesinin İcra ve İflas Kanununa göre görevli olduğu dava ve işler şunlardır:

- a) İstihkak davası

- b) İhale feshi davası

- c) İtirazın kaldırılması

- d) Adi konkordato teklifi almak

- e) Konkordato mühleti vermek

- f) İcranın geri bırakılmasına karar vermek

- g) Takibin iptaline karar vermek. Seçeneklerde yer alan menfi tespit davasına bakma görevli asliye mahkemelerine aittir.

Cevap E

29. İlam (mahkeme kararlarının onaylı sureti) ya da ilam hükmünde belge ilamlı icra takibinin ön koşuludur. İlam hükmünde belgeler elinde olan alacaklı borçlusunu hakkında ilamlı icra takibi yürütülebilir. İlam hükmünde belgeler şunlardır:

- a) Mahkeme huzurunda yapılan sulh, kabul ve feragat

- b) İcra takibi, istinaf ya da temyiz kefaletnameleri

- c) Kayıtsız, şartsız para borcunu havi düzenleme şeklindeki noter senedi

- d) Tüketici Sorunları Hakem Heyeti Kararları

- e) Organize Sanayi Bölgeleri Müteşebbis Heyeti kararları

Cevap D

30. İflas kararı kesinleşmedikçe II. Alacaklılar Toplantısı ile masa mallarının satışı yapılamaz.

Cevap B

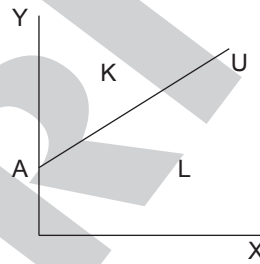
İKTİSAT

1. Birinci kuşak marjinalist olarak bilinen iktisatçılar marjinal fayda kuramını bulmuş ve bu teoriyi talep teorisine aktarmıştır. Carl Menger, Leon Walras ve Stanley Jevons birbirinden habersiz "azalan marjinal fayda" ilkesine dayalı bir kıymet teorisi oluşturmuştur. Walras, Jevons ve Menger, bir malın değişim (mübadele) değerini klasiklerde olduğu gibi "üretim maliyetinin" değil "marjinal faydanın" belirlediğini ortaya koymuşlardır.

İkinci kuşak iktisatçılar ise marjinal analiz tekniğini faktör fiyatlarına ve gelir bölüşümüne uygulayarak marjinal prodüktivite(verimlilik) kavramını bulan iktisatçılar olarak bilinir. Önemli, temsilcileri Knut Wicksell, Fried Von Wieser, F.Y. Edgeworth, John Bates Clark, Böhm-Bawerk olarak sayılabilir.

Cevap D

2. Y eksenini kesen pozitif eğimli bir farksızlık eğrisi, X malının tüketici için kötü mal olduğunu, yani X malından tüketimini arttırdıkça, tüketicinin faydasının düşeceğini ifade etmektedir.

Y malı ise tüketiciye fayda sağlayan bir maldır. Tüketici A noktasında yalnızca Y malı tüketiyor iken belli bir fayda düzeyine ulaşabilmektedir. A noktasından sonra tüketici X ve

Y malı tüketimini arttırmakta ve aynı fayda düzeyinde kalmaktadır.

Tüketici X ve Y malını birlikte tüketirken aynı farksızlık eğrisi üzerinde kalabilir, K noktasına daha yüksek faydaya ulaşabilir veya L noktasına daha düşük fayda düzeyine ulaşabilir.

Cevap C

3. Faktör piyasasında denge emeğin marjinal ürün hasılatı(MRP_L) ile, emeğin marjinal faktör maliyetinin(MIC_L) birbirine eşit olduğu düzeyde sağlanır.

$MRP_L = MR \cdot MPP_L$ ile bulunur. Tam rekabette $P = MR$ olduğu için, $MR = 3$ olacaktır.

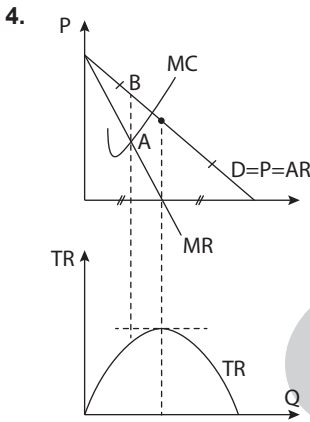
$MPP_L = \frac{\Delta Q}{\Delta L}$ formülünden $MPP_L = 20L - 5$ bulunacaktır.

$$MRP_L = (20L - 5) \cdot 3 \Rightarrow MRP_L = 60L - 15$$

Tam rekabette MIC_L ortalama ücrete eşittir. Denge noktasındaki emek düzeyini bulmak için

$60L - 15 = 285$ ise kar maksimizasyonu noktasında $L = 5$ çıkacaktır. Firmanın 8 birim emek kullandığı bilindiğine göre, firma karını maksimize etmek için emek miktarını azaltmak zorundadır.

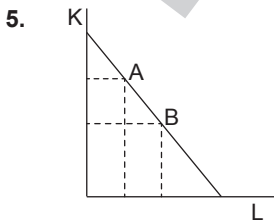
Cevap D

Firmanın karını maksimize ettiği üretim düzeyi marjinal hasılat, marjinal maliyet eşitliği ile sağlanır. Bu iki eğrinin kesiştiği "A" noktasında denge üretim düzeyi belirlenir ve buradan denge düzeyi "B" noktası ile bulunur. B noktası esneklik katsayısının birden büyük olduğu

üretim düzeyini göstermesinin yanı sıra, aşağıda toplam hasılat eğrisinin pozitif eğimli olduğu yeri işaret etmektedir. Marjinal hasılat fiyat(talep) doğrusunun eğiminin iki katı olan negatif eğimli bir eğridir ve marjinal hasılatın toplam hasılat ile birlikte arttığı bir bölge hiç bir şekilde mümkün değildir. Şekilde de görüldüğü üzere marjinal hasılat sürekli azalan bir eğridir ve marjinal hasılat azalırken toplam hasılat önce artar daha sonra ise azalır.

Cevap A

Negatif eğimli doğrular şeklinde ifade edilen eş ürün eğrileri, ikame esnekliğinin sonsuz olduğu, eğri üzerindeki her noktada marjinal teknik ikame oranı ve eğimin

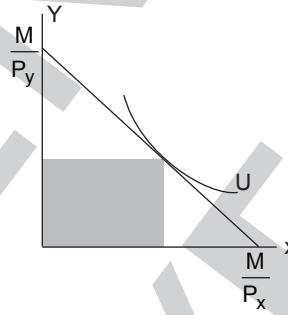
sabit olduğu ve fonksiyonu $Q(K,L) = A \cdot K + B \cdot L$ şeklinde ifade edilen eğrilerdir.

Ancak eğri üzerindeki her noktada sermaye emek

oranı farklıdır. Şekilde A ve B noktalarındaki sermaye emek oranının farklı olduğu net olarak görülmektedir.

Cevap D

6. Tüketici bütçe doğrusu ile farksızlık eğrisinin teğet olduğu noktada, yani elindeki sınırlı bütçesi ile ulaşabileceği en yüksek farksızlık eğrisinde dengeye gelir. Tüketicinin, denge noktasının gösterdiği noktaya göre her iki maldan da daha düşük kullandığı durum ancak taralı alanda mümkün olabilir. Bu durumda tüketici gelirinin tamamını tüketmemiş yani bütçe doğrusunun altında kalmıştır.

Cevap C

7. Firmanın toplam sabit maliyeti üretim ile birlikte değişmeyen maliyetlerdir. Verilen kısa dönem maliyet fonksiyonunda üretimle birlikte değişmeyen yani Q 'da meydana gelen değişmeden etkilenmeyen maliyet 180 birimdir.

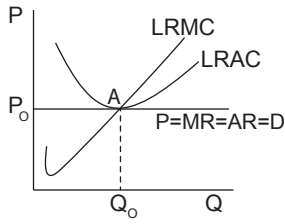
Cevap A

8. Gelir etkisi pozitif olan mallar düşük mallardır. İkame etkisi bütün malla için negatiftir ve ikame etkisini gösteren telafi edilmiş talep eğrisi bütün mallar için negatif eğimlidir.

Gelir ve ikame etkilerinin toplamı ile elde edilen toplam etki yardımı ile alışılmış talep eğrisi çizilir. Negatif ikame etkisinin, pozitif gelir etkisinden büyük olmasının matematiksel sonucu, mutlak değer olarak negatif ikame etkisinin, toplam etkiden büyük olmasıdır. Yani fiyattaki değişmelerin ikame etkisi daha büyüktür ve buna bağlı olarak telafi edilmiş talep eğrisinin esnekliği daha fazladır. Esneklik ile eğim arasındaki ters yönlü ilişkiden dolayı telafi edilmiş talep eğrisinin esnekliği daha büyük fakat eğrisi daha yatıktır yani eğimi daha azdır.

Cevap D

9. Tam rekabetçi firma uzun dönemde normal kar elde etmektedir ve firma dengesinin sağlandığı (kar maksimizasyon noktası) noktada ortalama maliyet eğrisi minimum düzeydedir

Şekilde A noktasında dengesini sağlayan firma LRAC eğrisi ile LRMC eğrisinin kesiştiği noktada üretim yapmaktadır. Bu durumda

LRAC eğrisi minimum noktasında yer almaktadır.

$$LRAC = \frac{TC}{Q} = \frac{5q^3 - 20q^2 + 30q}{Q} = 5q^2 - 20q + 30$$

LRAC eğrisinin minimum olduğu nokta, türevinin sıfıra eşitlenmesi ile bulunabilir.

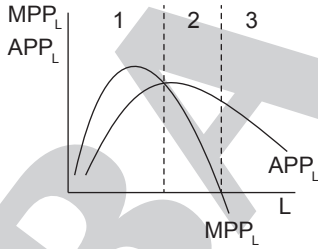
$$10Q - 20 = 0 \Rightarrow Q = 2 \text{ bulunur.}$$

Tam rekabet piyasasında P marjinal maliyete eşit olduğuna göre MC fonksiyonunda Q'yu yerine koyarsak;

$$MC = 15q^2 - 40q + 30 = 15 \cdot 2^2 - 40 \cdot 2 + 30 \text{ buradan } MC = P = 10 \text{ bulunacaktır.}$$

Cevap B

10.

Girdilerden birinin sabit olduğu dönem, kısa dönemdir ve kısa dönemde emeğin marjinal ve ortalama verimliliklerine

göre üretim dönemler ayrılmaktadır.

üretimin üçüncü bölgesinde

- MPP_L ve APP_L eğrileri negatif eğimli eğrilerdir.
- Emeğin marjinal verimliliği (MPP_L) üçüncü bölgenin tamamında APP_L (emeğin ortalama verimliliği) eğrisini altındadır ve sıfırdan küçük değerler almaktadır.
- APP_L negatif eğimlidir fakat sıfırdan büyük değerler almaktadır.
- Toplam ürün eğrisi mutlak azalan bölgededir ve azalmaktadır.

Cevap A

11. Bir ekonomide belirli bir zaman diliminde üretilen mal ve hizmetler hasıla hesabında yer alırken hususlar hasıla hesabında yer almazlar:

- Ekonomide "kayıt dışı işler" hasılda yer almaz
- Ekonomide dışsallık olarak ifade edilen "kaybedilen değerler" hasıla hesabında yer almazlar. Buna göre firmanın bir malın üretim sürecince çevreye zarar şeklinde ortaya çıkan negatif dışsallıklar GSYİH hesaplamasında yer almaz.
- Malların kalitesinde meydana gelen değişim-iyileşmeler (nitelik sapması) hasıla hesabında yer almaz.
- Kişisel tercihler dolayısıyla ortaya çıkan boş zaman ve boş zamanın değeri hasıla hesabında yer almaz.
- Bir malın üretiminin GSYİH hesaplaması içinde yer alabilmesi için bir piyasa fiyatının olması gereklidir. Evde ekmek üretilmesi, ev sahibi tarafından yapılan musluk tamiri, bir annenin bebeğine bakması gibi mal ve hizmetler hesaplama dahil edilmezler.
- Portföy yatırımları ve portföy yatırım araçlarının el değiştirmesi ile oluşan gelirler hasılda yer almaz.

Cevap E

12. Devletin ve özel kesimin bulunduğu, dış ticaretin ise yer almadığı bir ekonomide mal piyasasında denge ilaveler (I + G), sızıntılara (S + T) eşittir."

Buna göre $I + G = S + T$ olur. Bunu da özel kesim ve devlet kesimlerine göre düzenlersek $S - I = G - T$ olarak önemli özdeşliğe ulaşabiliriz. Bu özdeşlikte sorudaki verileri yerine koyarsak,

$$S - I = G - T \Rightarrow 100 - 150 = G - T \Rightarrow G - T = -50 \text{ bulunacaktır.}$$

Buna göre devletin kamu harcamaları, devletin vergi gelirlerinden 50 birim daha azdır, yani 50 birim bütçe fazlası bulunmaktadır.

Cevap E

13. Fisher etkisi, nominal para arzı artışlarının, ekonominin tam istihdamda olduğu varsayımı altında nominal faiz oranlarını arttırmasıdır. Buna göre para arzı arttığında, nominal faiz oranları para arzı artışı kadar artacaktır.

Pigou ve Keynes etkisi, toplam talep eğrisinin neden negatif eğimli olduğunu yani fiyat ile milli gelir arasındaki ters yönlü ilişkinin nedenini ortaya koymaya çalışan etkilerdir.

Likidite etkisi, para arzı artışları nedeniyle, para piyasasında yaşanan eş anlı değişim sonucunda, milli gelir henüz değişmemiş iken faizler meydana gelen azalışı ifade etmektedir.

Crowding-out (Dışlama Etkisi); kamu harcamalarındaki artış nedeniyle ekonomide fon talebinin artacağını, ekonomide oluşan fon talep fazlası nedeniyle faizlerin yükseleceğini ifade etmektedir. Faizlerdeki bu artış nedeniyle firmaların yatırımları azalacak ve genişletici maliye politikası nedeniyle milli gelirden ortaya çıkması muhtemel olan artış çarpan etkisinden az olacaktır. Faizlerin sabit olduğu durumda milli gelirden ortaya çıkacak olan çarpan etkisi ile, faizlerin artması sonucu oluşan milli gelir dengesi arasındaki fark çarpan etkisini vermektedir.

Cevap D

14. Toplam talep eğrisi IS-LM eğrileri yardımı ile çizilir ve eğri üzerindeki her noktada hem mal piyasası, hem de para piyasası dengesi sağlanmış durumdadır.

Toplam talep eğrisinin konumunu değiştiren sebepler, genel olarak IS ve LM eğrilerini kaydıran sebeplerdir. Buna göre, daraltıcı politikalar (para ve maliye) AD eğrisini sola, genişletici (para ve maliye) politikalar ise sağa kaydıracaktır.

“b” seçeneği dışındakiler genişletici politikalar ve AD eğrisinin sağa doğru kaymasına neden olur.

“b” seçeneği ise IS eğrisinin sola doğru kaymasına ve beraberinde toplam talep eğrisinin sola kaymasına neden olacaktır

Cevap B

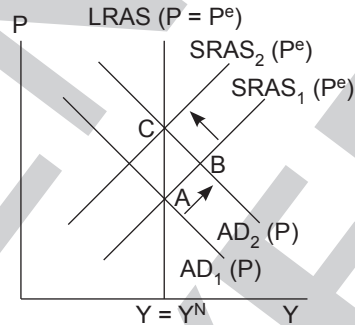
15. Reel Devrevi Dalgalanmalar teorisi fiyatların ve ücretlerin kısa ve uzun dönemde esnek olduğu ve bu nedenle kısa ve uzun dönemde arz eğrisinin tam dik olduğunu ortaya koymuştur.

Buna göre ekonomide yaşanan bir istikrarsızlığın temel nedeni, tam istihdam (potansiyel GSYİH) düzeyinde dik olan toplam arz eğrisini kaydıracak olan teknolojik şoklardır. Teknolojide yaşanan şoklar Potansiyel GSYİH düzeyini değiştirecek ve konjoktürel dalgalanmaya yol açacaktır.

Cevap E

16. Rasyonel Beklentiler teorisi sorulduğunda Yeni Klasik firma yanılma modeli algılanmalıdır. Rasyonel beklentiler teorisine göre insanlar sistematik hata yapmazlar. Yalnızca geçmiş verileri değil, hükümetin açıklamaları dahil eldeki tüm verileri kullanırlar.

Beklentilerinin rasyonel olarak oluşturulduğu bir ortamda, beklenen bir politika değişikliğinin milli gelir üzerinde etkiye bulunması beklenmez. Çünkü rasyonel bireyler, beklentilerini bu politikaya göre zaman geçirmeden, yanılığa düşmeden değiştirmektedirler. Beklenen politika değişiklikleri dengenin A noktasından doğrudan “C” noktasına gelmesine neden olmaktadır.

Beklenmeyen para arzı artışları ise ekonominin önce “B” noktasına doğru, yanılgılarının farkına varmaları ile “C” noktasına doğru hareket etmelerine neden

olacaktır. Bu durumda milli gelir kısa dönemde de olsa artmakta ve işsizlik azalmaktadır. Ancak beklenmeyen politika değişikliklerinin uzun dönemde milli gelir ve işsizlik üzerinde bir etkisinin olmadığı görülmelidir.

Cevap E

17. Para talebinin faiz esnekliği (h katsayısı) LM eğrisinin eğimini etkileyen faktörlerden birisidir ve para talebinin faiz duyarlılığının artması LM eğrisinin daha yatık duruma gelmesine ve para politikasının etkinliğinin azalmasına neden olacaktır.

LM eğrisinin yatıklaşması sonucu para politikasının etkisizleşmesi, toplam talep eğrisinin dikleşmesine neden olacaktır. Şöyle ki;

Para politikasının etkinliği arttıkça, Toplam Talep (AD) eğrisi yatıklaşır, para politikasının etkinliğinin azalması sonucu ise AD eğrisi dikleşir.

Soruda verilenlere göre LM eğrisi yatıklaşmış ve para politikasının etkinliği azalmıştır. Bu durumda AD eğrisi dikleşecektir.

Cevap E

18. Ülke faiz oranlarının azalması, ülkede var olan yerli ve yabancı sermayenin, faiz oranlarının daha yüksek olduğu ülkelere doğru kaymasına neden

olur ve yerli para talebi azalırken, yabancı para talebi artar. Bu durumda reel döviz kuru yükselmeye yani yerli para biriminin değeri düşmeye başlar. Ülke parasının değerinin düşmesi, ihracat fiyatlarının ucuzlamasına ve ihracatın artmasına, ithalat fiyatının ise artmasına ve ithalatın azalmasına neden olur.

Cevap B

19. Para politikası çarpanı;

$$\text{Çarpan} = \frac{1+c}{c+r+e}$$

$$\text{Para çarpan} = \frac{1+0,04}{0,04+0,01+0,05} \Rightarrow \frac{1,04}{0,10}$$

formülü ile hesaplanır. Buna göre sonuç; 10,4 bulunacaktır.

Cevap D

20. Keynezyen para talebi teorisine göre faizden etkilenen para talebi spekülasyon para talebidir.

Faizler ile spekülasyon para talebi arasında ters yönlü bir ilişki vardır. Faizler yükseldiğinde tahvil fiyatları düşecek ve tahvil fiyatları üzerinden düşükten alıp yüksekten satma fırsatı doğduğu için (spekülasyon fırsatı) bireylerin spekülasyon güdüsüyle tuttıkları para talebi azalacaktır. Bireyler bu para ile fiyatı düşen tahvilden satın alacaklardır.

Cevap B

21. Para ikamesinin sonuçları

- Para değişim aracı olma ve değer saklama aracı olma özelliğini kaybeder.
- Yerli paraya güven kaybolur, insanlar işlemlerinde yabancı parayı tercih eder.
- Merkez bankasının para politikası üzerindeki etkinliği sınırlanır.
- Para arzı artışlarının enflasyon üzerindeki etkisi büyür
- Merkez Bankasının senyoraaj gelirleri azalır.

Senyoraaj: Devletin para basarak elde ettiği reel gelirdir.

Cevap B

22. Linder, tercihlerde benzerlik hipotezi ile ortaya koyduğu teorisinde, firmaların kendi iç taleplerini karşılarken ulaştıkları düşük maliyetli üretim sayesinde, kendi iç taleplerine uygun olan diğer ülkelere bu malı ihraç edebileceklerini belirtmektedir. İç taleplerin ülkeler açısından benzerliği, ülkelerin

gelir düzeyleri ve tercihler açısından birbiri ile benzer olmasını da beraberinde getirmektedir.

Cevap A

23. Adam Smith, ülkelerin ucuza ürettiği mallarda mutlak üstünlüğe sahip olduğunu, bu mallarda ihracatçı olabileceğini ve bu sayede dış ticaretten her iki ülkenin de karlı çıkabileceğini iddia etmektedir. Ancak Smith, bir ülkenin her iki malda üstün olması durumunda dış ticaretin mümkün olmadığını iddia etmektedir.

D.Ricardo ise Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi ile Smith'in aksine, bir ülkenin her iki malda da karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu durumda bile, üstünlüğün derecesine bağlı olarak karlı dış ticaretin mümkün olduğunu belirtmektedir.

Cevap C

24. Gümrük denetim birimleri tarafından tarife ödenmeden önce muhafaza edilme işlemine **Antrepo** denir. Bu denetim ve muhafaza doğrudan devlet idareleri tarafından işletilirse **gerçek antrepo**, özel kişiler tarafından denetim ve muhafaza ediliyorsa **fiktif antrepo** denir. Antrepoda saklanmak üzere ülkeye giren mallardan da gümrük vergisi alınmaz. Ancak bu mallar ülke içine satıldığında, daha önce alınmayan gümrük vergisi alınır.

Cevap C

25. F. Perroux bölgedeki bir firma veya endüstrinin, diğerleri üzerindeki hakimiyetini ifade eden büyüme kutupları ile, bölgedeki diğer firma ve endüstrilerin olumlu etkileneceğini ve büyüme kalkınmanın sağlanabileceğini iddia etmektedir.

G.Myrdal ise tam tersine, belli bölgelerde oluşturulacak büyüme kutuplarının diğer firma veya endüstrileri daha geri bıraktıracaklarını ve bu nedenle büyüme kutuplarının kalkınma üzerinde engelleyici bir etkisi olduğunu iddia etmektedir.

Cevap E

26. Arthur Lewis, sınırsız emek arzı teorisi veya ekonomik ikilik olarak isimlendirilen teorisinde, ekonomide modern endüstriyel sektör ve yerli geçimlik sektör şeklinde iki ayrı sektörden bahsetmiştir. Buna göre geçimlik sektörde emek arzı, emek talebinden fazladır ve bu nedenle sınırsız emek arzı olarak isimlendirilmektedir. Toprak sabittir, azalan verimlilik söz konusudur ve ücretler düşüktür. Emeğin marjinal verimliliğinin sıfır olması nedeniyle

le gizli işsizlik vardır.

Modern endüstriyel sektörde ise emek talep fazlalığı vardır, emek verimliliği ve ücretler yüksektir.

Cevap B

27. Rostow ülkelerin ekonomik büyüme sürecinde 5 ayrı aşamadan geçeceğini vurgulamış ve çalışmasında ülkeleri bu aşamalara geçtikleri zaman dilimleri bakımından değerlendirmiştir.

Geleneksel toplum, kalkışa hazırlık, kalkış, olgunluk ve kitle tüketim aşamaları olarak sıralanan aşamalar içinde bir ülkenin en son ulaşabileceği, sosyal güvenlik hizmetlerinin ve dayanıklı tüketim malları tüketiminin yoğunlaştığı refah toplumu aşaması kitle tüketim aşamasıdır.

Ülkelerin altyapı yatırımlarının hız kazandığı dönem ise kalkışa hazırlık aşamasıdır.

Cevap A

28. İzmir İktisat kongresinde aşar vergisinin kaldırılması kararlaştırılmıştır ancak aşar vergisi 1925 yılında kaldırılmıştır. Alkol, tütün, tuz gibi geniş çevrenin tükettiği mallar devlet tekeline alınmış, demiryolunun millileştirilmesine önem verilmiş ve demiryolu yapımının finansmanı için yol vergisi, buhran vergisi konulmuş ve aşar vergisinin kaldırılmasının açtığı vergi kaybı, **dolaylı vergi oranlarının artırılmasıyla karşılanmıştır.**

Cevap C

29. 24 Ocak 1980 kararlarının ana amacı; devlet müdahalesinin azaltılarak, piyasa mekanizmasının işleyişine etkinlik kazandırmaktır.

- İthal ikameci sanayileşme stratejisi terk edilerek, ihracata dönük bir sanayileşme stratejisi izlenmeye başlanmıştır.
- İhracat ve ithalatın önündeki tüm engeller kaldırılmıştır.
- Kambiyo kontrolü uygulaması sona erdirilmiştir.
- Kitlerin özelleştirilmesine çalışılmıştır. Fiyat mekanizması idari kararların yerini almıştır.
- Döviz kurları ile faiz oranlarının belirlenmesi serbest piyasa koşullarına bırakılmıştır.

30. Türkiye Ekonomisi 2013 yılı Gayrisafi Yurtiçi Hâsılası 822.776 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Cevap B

MALİYE

1. Sıkışıklık maliyeti tüketiminde kısmen rekabetin olduğu mal ve hizmetlerde, bu mallardan yararlanan kişi sayısı arttıkça daha önceden yararlananlar üzerinde ortaya çıkan maliyettir. Örneğin bir hastanenin veya otoyolun belli bir kapasitesi vardır. Kapasitenin üzerinde kişi yararlanmaya başlınca söz konusu hizmetin sunumunda sıkışıklık maliyeti oluşur. Dolayısıyla cevap şıkları incelendiğinde doğru cevabın hastane hizmetleri olduğu anlaşılır. A ve E tam kamusal mallar, B ve C ise özel mallardır. Tam kamusal malların tüketiminde hiç rekabet yoktur. Özel mallarınkinden rekabet vardır.

Cevap D

2. Geleneksel devlet anlayışına göre vergiler tarafsız olmalı, yani üretici ve tüketicilerin kararları üzerinde bir değişiklik ortaya çıkarmamalıdır. Bu nedenle vergiler mümkün olduğu kadar az olmalıdır. Diğer şıklarda sayılan maddeler ise geleneksel devlet anlayışının özellikleridir. Burada geleneksel devlet anlayışına, klasik devlet veya tarafsız devlet anlayışı da denildiği unutulmamalıdır.

Cevap D

3. Bürokratlar, kamu kurumlarında görev alan yetkili, yüksek makamdaki memurlardır. Bürokratlar, siyasi iktidarın topluma vaat ettiği hizmetleri üretirler. Bu yüzden bürokratların bağlı bulundukları kamu dairelerinin bir bütçesi vardır. W. Niskanen'e göre bürokratlar kamu hizmetlerini üretirken öncelikle kendi çıkarlarını düşünürler, kendi faydalarını maksimize etmeye çalışırlar. Kendi faydalarını maksimize edebilmeleri ise kurumlarının bütçelerinin maksimizasyonundan geçer. İşte bu nedenle bürokratlar hükümetle kendi kurumlarının bütçelerine fazla kaynak alabilme konusunda pazarlık ederler.

Cevap B

4. Basit çoğunluk modelinde ortaya çıkan katlanma maliyeti seçmen sayısı arttıkça azalır. Çünkü çoğunluk arttıkça dışlanan kişi sayısı azalır. Dolayısıyla çoğunluğun kararına "katlanmak zorunda olan" kişi sayısı azalmış olur.

Cevap E

5. Devletin sağladığı vergi muafiyet ve istisnaları, devletin almaktan vazgeçtiği gelirlerdir. Dolayısıyla vazgeçilen gelirler, transfer harcamalarına

benzemektedir. Çünkü transfer harcamaları da devletin karşılıksız yaptığı harcamalardır. Bu nedenle transfer harcamalarına negatif vergi adı da verilmektedir.

Cevap A

6. Baumol, kamu harcamalarının artmasını kamu personelinin ücretlerindeki artışa bağlamaktadır. Dolayısıyla kamunun istihdam maliyetleri arttığından kamu harcamaları da artmaktadır.

Cevap B

7. Faiz harcamalarındaki artışın gelir dağılımını bozması sosyal nedendir. Diğer şıklarda ise ekonomik nedenlere yer verilmiştir.

Cevap D

8. Politik mübadele teorisi, politik süreçte seçmenlerle siyasi iktidarların oy ticareti (değiş-tokuşu) yapacaklarını savunmaktadır.

Cevap C

9. Resim, kamu kurum ve kuruluşlarının belli bazı işlerin yapımı için vermiş oldukları yetki ve izin karşılığı izin talep edenlerden alınan bedeldir. Şerefiyeyle karışabilecek bir başka yükümlülük harçtır. Harç şerefiyeden farklıdır. Harç kamu hizmetlerinden yararlananların hizmetten yararlanma karşılığı ödenen bedellerdir.

Cevap B

10. Bir ülkedeki mevcut kaynaklara göre toplanabilecek vergi hâsılatı vergi kapasitesi olarak ifade edilir. Mevcut vergi kapasitesinin fiilen toplanan vergi hâsılatına oranı ne kadar vergi toplanabildiğini gösterir, buna da vergi gayreti denir.

Cevap A

11. Mamelek gelirleri, mülk ve teşebbüs gelirlerinin diğer adıdır. Mamelek gelirlerine ayrıca patrimuvan gelirleri de denir.

Cevap C

12. Siyasal karar alma süreci seçimlerdeki oylama sürecidir. Verginin amaçları aşağıdaki gibidir;
Verginin mali amacı; kamu hizmetlerinin finansmanı için vergi almaktır.

Verginin sosyal amacı; gelir dağılımını düzenlemektir.

Verginin ekonomik amacı; ekonomik kalkınmanın sağlanması ve ekonomik istikrarın sağlanmasıdır.

Vergilerin **ekonomik kalkınmayı** sağlamaya iliş-

kin amacı, vergilerle sektörel ve bölgesel yatırımların teşvik edilmesiyle mümkün olur.

Vergilerle **ekonomik istikrarın(denge)** sağlanması, enflasyon ve deflasyonla mücadelede vergilerin araç olarak kullanılmasıdır. Bu amaca vergilerin **konjonktürel amacı** da denir. Enflasyon dönemlerinde vergiler artırılır, deflasyon dönemlerindeyse vergiler azaltılır. Böylece ekonomik istikrarın sağlanmasına katkıda bulunulmuş olur. Bu amaçların dışında ayrıca çevrenin korunması, nüfusun dengelenmesi ve yabancı sermaye hareketleriyle dış ticaretin yönlendirilmesine ilişkin olarak da vergiler bir araç olarak kullanılabilir.

Cevap D

13. Bütçe gelirlerinin sayısal tutarı B cetvelinde yer almaktadır. Giderlerin sayısal tutarı ise A cetvelinde yer alır.

Bütçe gelirlerinin yasal dayanağı olan hukuki düzenlemelerse C cetvelinde yer alır.

Cevap D

14. Orta Vadeli Mali Plan, gelecek üç yıl boyunca devletin yapacağı harcamaların finansman boyutuna ilişkin tahminleri içerir. Bu plan her sene 1-15 Eylül tarihleri arasında Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanır. 15 Eylül'e kadar Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanır, Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer.

Cevap D

15. Sayıştay'ı ve TBMM'yi her yıl TBMM başkanlık divanının belirlediği bir komisyon denetler.

Cevap D

16. Sınırlı yetki ilkesine göre herhangi bir yılın bütçesine sadece o yılın bütçesini ilgilendiren hükümler konulabilir.

Cevap B

17. Borçlanmanın unsurları; borcun vadesi, kaynağı, faizi ve miktarıdır. Borcun yasal dayanağı, bir unsur değil borca ilişkin kuralları belirleyen kanundur. Hazine Müsteşarlığı, borçlanmayı gerçekleştirirken, mümkün olduğunca uzun vadeli, düşük faizli, dış bağımlılık sağlamayacak şekilde borçlanırlar.

Cevap C

18. Başa başın altında konversiyon uygulamasında faiz oranları düşürülmekte fakat tahvilin nominal değeri artmaktadır. Tahvilin nominal değerinin artması, devletin borç stokunu artırmaktadır.

Fark ödemeyi gerektiren konversiyondaysa devlet

bir de fark istemektedir. Bu nedenle devletin borç stoku artsa da fark istediği için devlet kasasına parasal giriş söz konusu olmaktadır.

Cevap E

19. Çok borçluluk göstergeleri;

Borçluluk Göstergeleri	Çok Borçlu	Orta Derece Borçlu
Toplam Dış Borç /GSMH	%50'nin üstü	% 30 – 50
Toplam Borç/İhracat	%275'in üstü	%165 – 275
Borç Servisi / İhracat	%30'un üstü	%18 – 30
Faiz Servisi / İhracat	%20'nin üstü	%12 – 20

Cevap D

20. İskontolu tahviller, başa baş değerinin altında bir fiyatla satılan tahvillerdir. Tahvilin satış bedeli fiyatıdır. Tahvilin başa baş değeri ile fiyatı arasındaki fark ise faizdir. Tahvilin fiyatının artması, fiyatı başa baş değere yaklaştırdığı için, faiz oranını düşürecekler.

Cevap A

21. Geleneksel maliye anlayışının kökenlerinde Fizyokratların ve Adam Smith'in düşünceleri vardır. Bu yaklaşıma göre devletin ekonomiye müdahale etmesi piyasanın yapısını ve işleyişini bozacaktır. Bu yüzden devlet ekonomiye sadece zorunlu hizmetleri üretmek için müdahale etmelidir. Devletin müdahalesi o kadar az olmalıdır ki, üreticilerin ve tüketicilerin kararlarını minimum düzeyde etkilemelidir. Literatürde bu devlet anlayışı minimal devlet anlayışı olarak bilinmektedir.

Geleneksel maliyecilerin savunduğu bu anlayışa göre devlet sadece zorunlu hizmetleri üretmek için ekonomiye müdahale etmeli, az harcama yapmalı, az vergi toplamalı, bütçesi denk olmalıdır. Borçlanmaya olağanüstü durumların dışında başvurmamalıdır.

Bu anlayışa göre devlet ekonomiye; iktisadi kalkınmayı sağlamak, iktisadi istikrarı sağlamak, gelir dağılımında adaleti sağlamak gibi amaçlarla müdahale etmemelidir.

Cevap C

22. Bir ülkedeki ekonomik süreç her zaman tekdüze gitmemektedir. Günün şartlarına göre sürekli olarak yeni gelişmeler ve olaylar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle herhangi bir ülkede herhangi bir

dönemde uygulanması kararlaştırılan maliye politikasında değişiklikler gerektiren güncel gelişmeler söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle maliye politikasının başarısı için güncel gelişmelerin de göz önünde bulundurulması gerekir. Bu bağlamda uygulanmaya başlanmış bir maliye politikası yöneminde güncel gelişmeleri kavrayacak şekilde küçük değişikliklerin yapılabilmesi lazımdır. Aksi takdirde uygulanmaya başlanmış bir maliye politikası yöntemi hiç değiştirilmezse güncel gelişmelerle zıt uygulamalar ortaya çıkabilir. Bu durum ise maliye politikasının başarısına zarar verir.

Diğer şıkları tek tek incelersek;

A şığında; uygulanacak maliye politikası yönteminin o anki ekonomik gerçeklere uygun olması ve zamanında uygulanması vurgulanmaktadır. Ekonominin içinde bulunduğu probleme çözüm olabilecek bir politika paketi maliye politikasını başarıya götüren en önemli etmendir. Örneğin enflasyon yaşanırken enflasyonu giderici bir maliye politikası hazırlanmalıdır. Hazırlanan politikanın bir diğer şartı da zaman geçirmeden uygulamaya geçiştir. Aksi takdirde problem daha da büyüyebilir veya yapı değiştirebilir.

C şığında; geleceğe yönelik, işsizlik oranları, enflasyon oranları, büyüme oranları, faiz oranları, döviz kurları gibi makro ekonomik beklentilerin gerçekçi tahmin edilmesi gerekmektedir. Eğer yapılan tahminler gerçeği yansıtmazsa uygulanacak politikalarda hedef tutturulamaz. Hedeflerin tutturulmaması ise siyasi otoriteye karşı güveni sarsar.

D şığında; maliye politikasının uygulandığı dönemde milli gelirin dağılımı, ekonomik istikrar ve istihdamın durumu ile uygulanacak maliye politikası birbirine zıt olmamalıdır.

E şığında; uygulanacak politikaya karşı politikanın hedef kitlesi olan toplumun tepkisinin olması gerektiği vurgulanmıştır. Eğer toplum siyasi otoritenin uygulayacağı politikaya tepkili olursa politikanın hayata geçirilmesi güçleşir.

Cevap B

23. Genişleme sürecine girmiş bir ekonomide sürekli fiyat artışlarına yol açan toplam talep genişlemesi enflasyonist baskıları artırır. Bu bağlamda toplam talebi artıran unsurlar enflasyonist baskıyı da artırır. Soruda enflasyonist baskıya yol açmayan durum sorulmuştur. A şığında belirtilen durumda, tüketim vergilerinin artması mal ve hizmet fiyatlarını artıracığı için toplam talebin kısılmasına yol açar ve enflasyonist baskıya yol açmaz.

Diğer şıklar incelendiğinde; B şığında gelir vergi-

sinin oranlarının azalması kişilerin gelirlerinin artmasına yol açar ve toplam talebi artırıcıdır.

C şıkkında; kayıt dışı ekonomi arttıkça vergilendirilmeyen kazançlar artacağı için toplam talep artacak ve ekonomide enflasyonist baskı artacaktır.

D şıkkında ülkeye yabancı kaynak girişi ülkedeki harcanabilir kaynak miktarını artıracığından toplam talep artar ve enflasyonist baskı oluşur. Kaynaklar; ister dış borç isterse yabancı sermaye olarak girsın enflasyonist baskı artabilir.

E şıkkında personele verilen zamlar personelin mal ve hizmet talebini artıracığı için toplam talep artar ve enflasyonist baskı oluşur.

Cevap A

24. Toplam arz yetersizliği bir ülkedeki üretim yetersizliğini gösterir. Arz yetersizliklerinin temelinde üretim faktörlerinin kalite ve miktar açısından yetersizlikleri yatar. Bu bağlamda D şıkkında belirtilen durumda arz yetersizliği söz konusu olmaz. Çünkü dış borçlanmayla alt yapı yatırımları için yeterli sermaye bulunmuş olur.

Diğer şıklara bakıldığında;

A şıkkında sermaye yetersizliğinden bahsedilmektedir. Bu olgu gelişmekte olan ülkelerin yaşadığı en önemli sıkıntılardan biridir. Çünkü bir ülkede diğer üretim faktörleri yeterli olsa bile bunları üretime yönleltecek sermaye yetersiz ise üretim ve dolaşımıyla da toplam arz yetersiz olacaktır.

B şıkkında; krizlerin üretimi düşürmesinden bahsedilmektedir. Gerçekten kriz dönemlerinde durgunluk ortaya çıkmakta, risk ve belirsizlikler artmakta ve üretim düşmektedir.

C şıkkında; yastık altına giden paranın artmasına vurgu vardır. Yastık altına giden para, piyasadan tasarruf için çekilen paranın artmasını ifade eder. Piyasadan para çekildiği zaman yatırım ve tüketim için para kullanımı azalmış olur ve ekonomide daralma yaşanır. Bu daralma, üretimin de daralmasına ve arzın yetersizleşmesine yol açar.

E şıkkında belirtildiği gibi bir ülkeye ambargo uygulanırsa, ülkenin üretim yapması için gerekli olan aramalarını ithal etmesi mümkün olmaz ve aramalı alınamayınca da üretim azalır ve arz yetersizliği ortaya çıkar

Cevap D

25. Özel usulsüzlükte ceza kesme zamanaşımı 5 yıldır. Diğer usulsüzlüklerde ise 2 yıldır (VUK m.374).

Cevap C

26. Resen tarhiyatla birlikte birinci derecede usulsüzlük suçu oluşmuşsa usulsüzlük cezası iki kat kesilir.

Cevap A

27. Beyana dayanan tarhiyatta; verilen beyanname vergi dairesindeki görevli memur tarafından kontrol edilerek vergi tarhedilir ve mükellefe bir **tahakkuk fişi** verilir. Böylece mükellefin vergisi kesinleşmiş olur. Ayrıca adrese tebligat yapılmasına gerek yoktur. Diğer şıklarda belirtilen işlemlerdeyse mükellefi durumdan haberdar etmek gerekmektedir. Bu nedenle adrese tebligatta bulunulur.

Cevap B

28. Her tasfiye dönemi için tasfiye döneminin sonunda **tasfiye memurlarınca tasfiye beyannamesi verilir** ve vergi hesaplanıp ödenir (KVK m.17). Beyanname her bir dönemin sonunu izleyen 4. ayın 25. günü akşamına kadar kurumun bağlı bulunduğu vergi dairesine verilir. Tasfiye tamamlanınca tüm dönemleri kapsayacak şekilde kar veya zararı gösteren **genel bir tasfiye beyannamesi** verilir. Bu beyanname tasfiyenin tamamlanmasından itibaren 30 gün içinde verilir.

Cevap C

29. Bina vergisinin oranı meskenlerde **binde bir**, diğer binalarda ise **binde ikidir**. Bu oranlar, 3030 sayılı Kanunun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde % 100 artırımlı uygulanır.

Cevap B

30. Veraset yoluyla gerçekleşen intikallerde:

- Hem ölen hem mirasçı(mükellef) Türkiye'de ise; ölüm tarihini takibeden dört ay içinde;
- Ölen Türkiye'de mirasçı yabancı bir memlekette ise ölüm tarihini takibeden altı ay içinde;
- Ölen yabancı bir memlekette, mükellef Türkiye'de ise ölüm tarihini takibeden altı ay içinde
- Hem ölen hem mirasçı(mükellef) aynı yabancı memlekette ise ölüm tarihini takibeden dört ay içinde
- Ölen yabancı bir memlekette, mükellef yabancı başka bir memlekette ise ölüm tarihini takibeden sekiz ay içinde;
- Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi takibeden bir ay içinde; verilir.

Cevap B

MUHASEBE

1. Alacak senetlerine reeskont hesaplayan bir işletmenin borç senetlerine de reeskont hesaplaması **tutarlılık kavramı** gereğidir. Tutarlılık kavramı, uygulanan yöntem ve politikaların değiştirilmeden ertesi yıllarda da uygulanmasını ifade eder. Zorunlu hallerde yöntem değiştirildiğinde, bu değişikliğin etkisinin dipnotlarda belirtilmesi gerekmektedir.

Cevap D

2. Mali tablolar 2'ye ayrılır.

- 1) Temel Mali Tablolar (Bilanço, Gelir Tablosu)
- 2) Yardımcı / Ek Mali Tablolar (Satışların Maliyeti Tablosu, Fon Akım Tablosu, Nakit Akım Tablosu, Kar Dağıtım Tablosu, Öz Kaynaklar Değişim Tablosu)

Aktif ve pasif hesapların kalanları bilançoya aktarılır. Gelir ve gider hesapları ise gelir tablosuna aktarılır. Bilançonun dışındaki tablolar gelir tablosu ve bilanço hesaplarıyla düzenlenen yardımcı mali tablolarıdır.

Cevap E

3. Haziran ayı KDV işlemleri şöyledir;

Alınan KDV (Hesaplana KDV)	95.000 TL
<u>Ödenen KDV (İndirilecek KDV)</u>	<u>64.000 TL</u>
İşletme Devlete Borçludur	31.000 TL
<u>Mayıs ayından kalan KDV alacağı</u>	<u>38.000 TL</u>
İşletme devletten alacaktır	7.000 TL

Ay sonu mahsup kaydı

Hasaplanan KDV	95.000	
İndirilecek KDV		64.000
Devreden KDV		31.000

Cevap E

- 4.

391 Hasaplanan KDV	39.000	
191 İndirilecek KDV		19.500
190 Devreden KDV		14.000
360 Ödenecek Vergi v F		5.500

$$\text{Hesap KDV} > \left(\frac{\text{İndirilecek KDV}}{\text{Hesap KDV}} \right) \Rightarrow \text{Ödenen Ver. Fonlar}$$

Cevap E

5. İşletmenin dönem sonu kasa sayım noksanları tutarının kasa sayım fazlaları tutarının üstünde olması halinde ayrılan karşılık "Karşılık Gideri" hesabına borç, "Diğer Dönen Varlıklar" hesabına alacak olarak kaydedilir.

Cevap D

6. Tek düzen hesap planında işletme alacakları iki temel grupta izlenir.

- 1- Ticari Alacaklar ; İşletmenin temel faaliyet konusunu oluşturan mal veya hizmet satışı ile ortaya çıkan alacaklardır.
- 2- Diğer Alacaklar ; Ticari alacak dışında kalan tüm alacak hakları diğer alacak olarak adlandırılır.

Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar
120 Alıcılar	131 Ortaklardan Alacaklar
121 Alacak Senetleri	132 İştiraklerden Alacaklar
122 Alacak Senetleri Reeskontu (-)	133 Bağlı Ortaklardan Alacaklar
	135 Personelden Alacaklar
126 Verilen Depozito ve Teminatlar	136 Diğer Çeşitli Alacaklar
127 Diğer Ticari Alacaklar	137 Diğer Alacak Senedi Reeskont (-)
128 Şüpheli Ticari Alacaklar	138 Şüpheli Diğer Alacaklar
129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)

Mal ve hizmet satışı dışındaki işlemlerden doğan alacaklar, Diğer Alacaklar grubunda yer alır. Diğer Alacaklar grubu yukarıda belirtilen hesaplardan oluşur.

Cevap D

7. Aralıklı ve sürekli envanter yönteminin kayıtları iki temel işlemde farklılık gösterir.

- Mal Satışı
- Satış İadesi

Diğer işlemler ki bunlar (Ticari mal alışı, alış giderleri, alış iskontosu, satış iskontosu, satış giderleri, Alış iadesi) sürekli envanter işlemi ile aralıklı envanter işlemi arasında fark yoktur.

STOK HAREKETLERİNİN KAYIT YÖNTEMİ		
	ARALIKLI ENVANTER	SÜREKLİ ENVANTER
TİCARİ MAL ALIŞI	153 – TİCARİ MALLAR 191 – İNDİRİLECEK KDV 320 – SATICILAR	153 – TİCARİ MALLAR 191 – İNDİRİLECEK KDV 320 – SATICILAR
ALİŞ GİDERİ	153 – TİCARİ MALLAR 191 – İNDİRİLECEK KDV 100 – KASA	153 – TİCARİ MALLAR 191 – İNDİRİLECEK KDV 100 – KASA
ALİŞTAN İADELER (Kredili Mal Alışı için)	320 – SATICILAR 153 – TİCARİ MALLAR 391 – HES. KDV	320 – SATICILAR 153 – TİCARİ MALLAR 391 – HES. KDV
ALİŞ İSKONTOSU (Kredili Mal Alışı için)	320 – SATICILAR 153 – TİCARİ MALLAR	320 – SATICILAR 153 – TİCARİ MALLAR
TİCARİ MAL ALIŞI	100 KASA 600 – YURTIÇİ SATIŞLAR 391 – HES. KDV	100 KASA 600 – YURTIÇİ SATIŞLAR 391 – HES. KDV 621 – SAT. TİC. MAL. 153 – TİCARİ MALLAR
SATIŞ İSKONTOSU	611 – SATICILAR 120 ALICILAR	611 – SATICILAR 120 ALICILAR
SATIŞTAN İADELER	610 – SATIŞTAN İADELER 191 – İNDİRİLECEK KDV 120 ALICILAR	610 – SATIŞTAN İADELER 191 – İNDİRİLECEK KDV 120 ALICILAR 153 – TİCARİ MALLAR 621 – SAT. TİC. MALIN MALİYETİ

Cevap B

8. Alacak senetleri hesabı, mal veya hizmet satışından doğan senetli alacak hakkının izlendiği hesaptır. Alacak hakkında artışlar hesabın borç tarafına, azalışlar ise alacak tarafına kaydedilir

Mal satışı karşılığı alınan senetler, alacak hakkını artırdığı için, hesabın borç tarafına kaydedilir. Tahsil edilen, ciro edilen, iskonto edilen ve yenilenen senetler alacak hakkını azalttığı için alacak tarafa kaydedilir.

121 Alacak Senedi Hesabı

* Senet karşılığı mal satışı	* Senetli alacağı tahsil etme
* Senetsiz alacak için senet alma	* Protesto edilirse
* Senet Yenileme	* İcra Verme
	* Teminat olarak verme
	* Tahsil için bankaya verme
	* Senet ciro edilirse

Cevap E

10. Yurt dışından ithal edilecek mallar için, herhangi bir bankada akreditif açıldığında, akreditif tutarı 159 Verilen Sipariş Avansları Hesabında izlenir. Akreditif hesabı açıldığında, bankadan kredi kullanılmış olduğundan, 300 Banka Kredileri hesabı da alacaklanır. İthal edilen mal gümrükten çekilinceye kadar yapılan (gümrük verileri, nakliye, hamaliye vb.) giderler de 159 Verilen Sipariş Avansları hesabının borcunda izlenir. Mal gümrükten çekildikten sonra, işletmeye gelene kadar 157 Diğer Stoklar hesabının borcunda izlenir. İşletmeye geldiğinde ise 153 Ticari mal hesabının borcuna kaydedilir.

Bu durumda akreditif hesabı açıldığında aşağıdaki gibi kayıt yapılır;

Verilen Sipariş Avansı	44.000	
Banka Kredileri		44.000

Cevap D

9.

Ticari Mallar

(+)	(-)
D.B.M.M	ALİŞ İADESİ
MAL ALIŞI	ALİŞ İSKONTOSU
ALİŞ GİDERİ	MAL SATIŞI (Maliyet Bedeli)
SATIŞ İADESİ (Maliyet Bedeli)	
X	Y
(X - Y)	

DÖNEM SONU MAL MEVCUDU

Cevap D

11. Mal gümrükten çekildikten sonra, işletmeye gelene kadar 157 Diğer Stoklar hesabının borcunda izlenir. İşletmeye geldiğinde ise 153 Ticari Mallar hesabının borcuna kaydedilir.

Malın gümrükten çekilmesinden sonra yapılacak kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

Diğer Stoklar	44.000	
Verilen Sipariş Avansı		44.000

Mal işletmeye geldiğinde ise aşağıdaki şekilde kayıt yapılır.

Ticari Mallar	44.000	
Diğer Stoklar		44.000

Cevap C

12. Dönem sonunda karşılık ayrılan hisse senetleri için şu kayıt yapılır.

Karşılık Giderleri Hs.	8.000	
Menkul Kıymet Değ		8.000
Düşüklüğü Kar. Hs.		

Değeri düşen hisse senedi için şu kayıt yapılır;

Kasa Hs	64.000	
Menkul Kıymet Değ	6.400	
Düşüklüğü Kar. Hs.		
(8.000*12.800/16.000)		
Hisse Senetleri Hs		64.000
(80.000*12.800/16.000)		
Konusu Kal. Karş.		6.400

Cevap A

13. Şüpheli hale gelen ve karşılık ayrılan bir alacak için, geçmiş dönemde şu kayıt yapılmıştır.

Şüpheli Ticari Alacaklar Hs.	60.000	
Alıcılar Hs.		60.000

Karşılık Giderleri Hs.	15.000	
Şüp. Tic. Alacaklar Hs.		15.000

Kazai bir hüküm veya kanaat verici bir vesikaya bağlı olarak, tahsil imkanı kalmayan alacaklar, değersiz alacaktır.

Alacaklının iflası dolayısı ile alacağın tahsil imkanı kalmadığından (kanaat verici vesika) değersiz alacak kaydı yapılır.

Şüp. Tic. Alacak Karş. Hs.	15.000	
Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hs.	45.000	
Şüp. Tic. Alacaklar Hs.		60.000

Cevap A

14. Yasal üst sınırdan ve normal amortisman yöntemine göre amortisman ayrılırsa, 5 yıl boyunca ve %20 oranında amortisman ayrılır. Varlığın alındığı tarihten, satıldığı tarihe kadar olan amortisman tutarları, şöyle belirlenir.

$$2014 \text{ yılı amortisman payı} = 150.000 * 0.20 = 30.000$$

$$2015 \text{ yılı amortisman payı} = 150.000 * 0.20 = 30.000$$

$$\text{Birikmiş amortisman} = 30.000 + 30.000 = 60.000$$

$$\begin{aligned} \text{KDV'siz} \\ \text{K/Z} &= \text{Satış} - (\text{Maliyet bedeli} - \text{Birikmiş Amortisman}) \\ &= 96.000 - (150.000 - 60.000) \\ &= 6.000 \end{aligned}$$

$$\text{KDV'siz Satış Tutarı} = 115.200 / (1 + 0.02)$$

Yenileme amacı duran varlık satışından doğan kar, Özel Fonlar Hesabı'nın, alacak tarafına kaydedilir.

Kasa Hesabı	67.200	
Birikmiş Amortisman	60.000	
Alacak Senetleri Hs.	48.000	
Taahhütler Hs		150.000
Hesaplanan KDV		19.200
Özel Fonlar Hs.		6.000

Cevap A

15. Araştırma harcaması sonucunda varlık elde edilirse, (maden rezervi bulunursa) harcama şöyle kaydedilir.

271 Arama Giderleri Hs.	xxxx	
Kasa Hs.		xxxx

Araştırma harcaması sonucunda varlık elde edilmezse, (maden rezervi bulunamadı) harcama şöyle kaydedilir

750 Araştırma Geliştirme Giderleri Hs.	xxxx	
Kasa Hs.		xxxx

Cevap B

16. Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulun kullanılması için yapılıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedelleri Özel Maliyetler hesabının borcunda izlenir.

Cevap A

17. Bankadan çekilen kredi ile ilgili şu kayıtlar yapılır.

Kasa	50.000	
Banka Kredileri		50.000

Dönem sonunda çekilen kredi ile ilgili faiz tahakkuk kaydı yapılır.

Finansman Giderleri-(2 ay)	1.000	
Gider Tahakkukları		1.000

$$50.000 \times 12 \times 2 \text{ ay} / 1200 = 1.000$$

Vade sonunda ödenen anapara ve faizler için şu kayıt yapılır.

Banka Kredileri	50.000	
Gider Tahakkukları	1.000	
Finansman Giderleri	2.000	
Kasa		53.000

Cevap D

18. Çıkarılmış Tahviller hesabı, Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar grubunda Mali Borçlar Hesap grubunda yer alır ve tahvil yolu ile sağlanan uzun Vadeli Borçları izlemek için kullanılır.

Cevap B

19. Finansman bonoları, nominal bedelin altında ihraç edilirse nominal bedel ile satış bedeli arasındaki fark, Menkul Kıymetler İhraç Farkı Hesabı'na kaydedilir.

Finansman bonosu ihraç kaydı

Bankalar	88.000	
Menkul Kıymetler İhraç Farkı	12.000	
Çıkarılmış Bono ve Senetler		100.000

Menkul Kıymetler İhraç Farkı, dönem sonunda, dönemsellik kavramı dikkate alınarak Finansman Giderleri Hesabı'na borç olarak kaydedilir.

Finansman Giderleri-(5 ay)	5.000	
Menkul Kıymetler İhraç Farkı		5.000

$$12.000 / 12 \times 5 \text{ ay} = 5.000$$

Cevap

20. İştiraklere Sermaye Taahhütleri hesabı, Mali Duran Varlıklar grubunda yer alan aktif düzenleyici bir hesaptır.

Cevap B

21. Gelir tablosunda net satışlara ulaşılırken dikkate alınacak kalemler şu şekildedir:

$$\text{Net Satışlar} = \text{Brüt Satışlar} - \text{Satış İndirimleri}$$

$$314.000 = 320.000 - \text{Satış İndirimleri}$$

$$\text{Satış İndirimleri} = 6.000 \text{ TL}$$

Cevap A

22. Brüt Satış Karı = Net Satışlar – Satışların Maliyeti

$$70.000 = 314.000 - \text{Satışların Maliyeti}$$

$$\text{Satışların Maliyeti} = 244.000 \text{ TL}$$

Cevap B

23. Dönem kar/zararı aşağıdaki şekilde bulunur:

Brüt Satışlar	320.000
Satış İndirimleri (–)	6.000
Net Satışlar	314.000
Satışların Maliyeti (–)	XXX
Brüt Satış Karı	70.000
Faaliyet Giderler (–)	56.000
Faaliyet Karı	14.000
Olağan Gelir ve Kar	0
Olağan Gider ve Zarar (–)	0
Finansman Giderleri (–)	0
Olağan Kar	14.000
Olağandışı Gelir ve Kar	0
Olağandışı Gider ve Zarar (–)	0
Dönem Karı	14.000

Cevap E

24. Kilogramı 2.4 TL olan maldan x kg, kilogramı 4.8 TL olan maldan y kg karıştırılsın.

$$\frac{(2.4 \cdot x) + (4.8 \cdot y)}{(x + y)} = 3.2$$

$$(2.4 \cdot x) + (4.8 \cdot y) = 3.2(x + y)$$

$$(2.4 \cdot x) + (4.8 \cdot y) = 3.2x + 3.2y$$

$$1.6y = 0.8x$$

$$\frac{x}{y} = 2 \quad \text{veya} \quad \frac{y}{x} = \frac{1}{2}$$

Cevap B

25. Bozuk olan 14 malın maliyeti sağlam kalan 40 adet mala dağıtılır.

Böylece maliyet artışı

$$(14 / 40) \cdot 100 = 35$$

Cevap D

26. **Oran Analizi;** Mali tablo kalemlerinin birbirine oranlanması ve çıkan sonuçların yorumlanmasıdır.

Dikey Analizi; Mali tablo kalemlerinin zaman içerisinde gösterdikleri eğilimin incelenmesidir.

Trend Analizi; Mali tablo kalemlerinin zaman içerisinde gösterdikleri eğilimin incelenmesidir.

Dupont Analizi; Özsermaye karlılığının nereden ve hangi oranda kaynaklandığını ; vergi, faiz, varlık devir hızı, kar marjı ve finansal kaldırıca göre belirlemeye çalışır.

Mali tablo kalemlerindeki değişmelerin belirlenerek yorumlanması, yatay analiz (karşılaştırmalı mali tablo analizi) ile yapılır.

Cevap B

27.

$$\frac{\text{Toplam Borç} / \text{Toplam Varlık}}{0.40}$$

$$0.40 = \text{TB} / 10.000.000 \text{ ise } \text{TB} = 4.000.000$$

$$\begin{aligned} \text{Özsermaye} &= \text{Pasif Toplamı} - \text{Toplam Borç} \\ &= 10.000.000 - 4.000.000 \\ &= 6.000.000 \text{ TL} \end{aligned}$$

$$\text{Brüt Kar Marjı} = \text{Brüt Kar} / \text{Satışlar}$$

$$0.20 = \text{Brüt Kar} / 15.000.000$$

$$\text{Brüt Kar} = 3.000.000 \text{ TL}$$

$$\text{Brüt Kar} = \text{Satışlar} - \text{SMM}$$

$$3.000.000 = 15.000.000 - \text{SMM}$$

$$\text{SMM} = 12.000.000$$

$$\text{Stok Dönme Çabukluğu} = \text{SMM} / \text{Ortalama Stok}$$

$$8 = 12.000.000 / \text{Stoklar}$$

$$\text{Stoklar} = 1.500.000 \text{ TL}$$

$$\text{Alacak Dönme Çabukluğu} = \text{Satışlar} / \text{Ort. Alacak}$$

$$12 = 15.000.000 / \text{Alacaklar}$$

$$\text{Alacaklar} = 1.250.000$$

Cari Oran = Cari Aktifler / Cari Pasifler
 Asit-Test Oranı = (Cari Aktifler – Stoklar/Cari Pasf.
 C.O. = C.A. / C.P. = 2 ise C.A. = 2 C.P.
 A-T Oranı = (C.A. – Stok) / C.P. = 1.25
 C.P. = (C.A. – 1.500.000) / 1.25 olur
 Her iki oranda da cari pasifler eşit olduğuna göre
 C.A./ 2 = (C.A. – 1.500.000) / 1.25
 1.25 C.A. = 2*C.A. - 3.000.000
 0.75 C.A. = 3.000.000 TL
 C.A. = 4.000.000 TL

C.A. = Kasa + Alacaklar + Stoklar
 4.000.000 = Kasa + 1.250.000 + 1.500.000
 Kasa = 1.250.000 TL

Duran Varlıklar = Aktif Toplamı - Cari Varlıklar
 Duran Varlıklar = 10.000.000 - 4.000.000
 = 6.000.000 TL

Cari Oran = Cari Aktifler / Cari Pasifler
 2 = 4.000.000 / Cari Pasifler
 Cari Pasifler = 2.000.000

Uzun Süreli Borç = Toplam Borç - KVK
 = 4.000.000 - 2.000.000
 = 2.000.000 TL

Kasa	1.250.000	KVK	2.000.000
Alacaklar	1.250.000	UVYK	2.000.000
Stoklar	1.500.000		
Duran Varlık	6.000.000	Özsermaye	6.000.000
Aktif Top.	10.000.000	Pasif Top.	10.000.000

Finansman Oranı = Özsermaye / Yabancı Kay.

Cevap C

28. $1.75 = (4.000.000 - X) / 2.000.000$
 $3.500.000 = 4.000.000 - X$
 $X = 500.000$ TL
 Stokların Şimdiki değeri 1.250.000
 Nakde çevrilmesi gereken stok
 $1.250.000 - 500.000 = 750.000$ TL dir.

Cevap C

29. Disponibilite Oranı; Para ve benzeri hazır değerlerin kısa vadeli borçları ödeme yeteneğini ölçer. İşletmenin bir anda satışları durduğu anda satışları durduğu gibi alacakların da tahsil edilememesi durumundaki borç ödeme gücünü gösterir. İşletmenin acil para durumunu yansıtmaktadır. Genel bir kural olarak oran sonucunun 0.20 çıkması arzulan bir durumdur. Oran sonucunun yüksek çıkması işletmenin elinde atıl tutulan parayı gösterir. Bu durum işletmenin alternatif maliyetini artırmak ve karlılığını daha az görülmesine yol açmaktadır.

Nakit Oran = Hazır Değerler / KVK
 Nakit Oran = $1.250.000 / 2.000.000$
 = 0.625

Cevap D

30.

7/A Seçeneği	7/B Seçeneği
* Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	* İlk Madde ve Malzeme Giderleri
* Direkt İşçilik Giderleri	* İşçi Ücret ve Giderleri
* Genel Üretim Giderleri	* Memur Ücret ve Giderleri
* Hizmet Üretim Giderleri	* Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
* Araştırma ve Geliştirme Giderleri	* Çeşitli Giderler
* Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	* Vergi, Resim ve Harçlar
* Genel Yönetim Giderleri	* Amortisman ve Tüklenme Payları
* Finansman Giderleri	* Finansman Giderleri
	* Gider Çeşitleri Yansıtma hesabı
	* Üretim Maliyetleri

Cevap E

BAŞKENT KARIYER

Kariyerin Başkenti

BAŞKENT KARIYER KURSLARI

KPSS A

Hukuk
İktisat
Muhasebe
Maliye

KPSS B

Matematik
Türkçe
Tarih
Vatandaşlık
Coğrafya

ALES

Türkçe
Matematik
Sayısal Mantık
Sözel Mantık

DGS

Türkçe
Matematik
Sayısal Mantık
Sözel Mantık

ÖZEL KURSLAR

Sayıştay
İcra Müdürlüğü
Adli Hakimlik
İdari Hakimlik
Kaymakamlık

BAŞKENT KARIYER YAYINLARI

ADRES : Meşrutiyet Caddesi No:1 Kat: 8 Kızılay/ ANKARA

TELEFON: 0312 433 72 13 FAX: 0312 433 72 20

E-MAIL : bilgi@baskentkariyer.com

“Soru ve çözüm kitapçığı birbirinden ayrı satılamaz.”